

Kinnitatud

Direktori käskkiri nr 1-2/4 12.09.2022

KOOLI ÕPPEKAVA

Sisukord

ÜLDOSA	3
1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA.....	3
2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING PÕHIMÕTTED.....	3
3. ÕPPEKORRALDUS	7
4. LÄBIVAD TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED	8
5. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE NING NÕUSTAMISE KORRALDUS	9
6. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED	10
7. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS.....	10
7.1. Üldsätte	10
8. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	16
9. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	16

Üldosa

1. Kooli väärtused ja eripära

Sadala Kool toetab põhihariduse andmisel võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, luues tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Sadala Kool (järgnevas tekstis ka "kool") kujundab õpilaste väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Alusväärtustena tähtsustavad nii õpetajad kui ka kogu kooli töötav personal humanismi (so ausus, hoolivus, aukartus elu ees, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu), demokraatiat ja keskkonna jätkusuutlikku arengut (so vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, õiguspõhisus, solidaarsus, keskkonna jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus, kultuuriline mitmekesisus, sallivus) ja soovivad seda edasi anda ka oma õpilastele tehes tihedat koostööd nende vanemate või hooldajatega.

Oluliseks alusväärtuseks on ka õpilaste sotsialiseerumisele kaasaaitamine, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Hea põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning kaasa aidata Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

2. Õppe- ja kasvatusesmärgid ning põhimõtted

2.1. Eesmärk

Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppe- ja suhtluskeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena toimub teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine.

Kuna kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele ning valikainena õpetatakse kodulugu ja rahvamuusikat.

Sadala Kooli eesmärgiks on toetada õpilase mitmekülgset arengut ja võimetekohast hariduse omandamist ning aidata kaasa sellise isiksuse kujunemisele, kes:

- 1) usub iseendasse ja on tuleviku suhtes optimistlik;
- 2) kujundab oma ideaale, püstitab endale lühi- ja pikemaajalisi eesmärke, tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib iseend ja oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 3) teeb põhjendatud valikuid oma edasise haridus- ja elutee suhtes, kasutades vajadusel asjakohast nõu ja abi;
- 4) suudab ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus
- 5) elukestvalt õpib ja arendab asjatundlikkust erinevates eluvaldkondades;
- 6) suhtub lugupidavalt kõikidesse inimestesse, vaatamata nende individuaalsetele erinevustele ja oskab neid erinevusi arvesse võtta;
- 7) mõistab ja austab oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone;
- 8) seisab vastu humanistlike ja demokraatlike väärtuste eiramisele, ei allu manipuleerimisele;
- 9) tunneb end kodanikuna, toetab oma tegudega ühiskonna, kultuuri ja looduskeskkonna jätkusuutlikku arengut;
- 10) kujundab ja valdab loovaid toimetulekustrateegiaid, elamaks täisväärtuslikult ja õnnelikult.

2.2. Pädevused

Üldpädevusi kujundatakse kõigi õppeainete, tunni- ja kooliväliste tegevuste kaudu. Nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate omavahelises koostöös ning kooli ja kodu ühistöös.

1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingu ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitudga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgi, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

2.3. Õppimise käsitlus

Sadala Kool toetub konstruktivistlikule õpikäsitusele, mis tähendab selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toime- tulekuks. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslaste ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele

ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus. Õpetamine toimub õppekeskkonna ja õppetegevuse sellisel organiseerimisel, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

Kasvatustöö kujundab õpilase suhteid teda ümbritseva maailmaga. Meie jaoks on oluline kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikune usaldus ning koostöö. Õpetaja pakub isiklikku eeskujut, toetab õpilase soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakub sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

Õpet kavandades ja ellu viies:

- 1) arvestame õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
  - 2) arvestame, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
  - 3) võimaldame õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
  - 4) kasutame teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; teeme uurimistöid ning seostame erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
  - 5) loome võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
  - 6) kasutame nüüdisaegset ja mitmekesist õppemethodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
  - 7) kasutame diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igähe individuaalsust.
- Õppe-tegevus ja selle tulemused kujundamine tervikult toimub lõimingu kaudu, sest see toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutame kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

2.4. Õppekeskkond

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsusust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

Õppekeskkonna kindlustame koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused.

Sadala Kool korraldab õpet, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist.

Õppekoormus vastab õpilase vanuselisele eripärale.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamine:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) loome vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
- 3) kohtleme kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagame asjakohaselt ja selgelt otsustusõiguse ja vastutuse;
- 5) märkame ja tunnustame kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidume õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) väldime õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;

- 7) oleme avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) loome õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) loome õhkkonna, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) loome õhkkonna, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldame koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldame koolielu lähtudes võrdse kohtlemise põhimõtetest. Füüsilise keskkonna kujundamine:
  - a) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
  - b) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
  - c) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
  - d) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 13) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt. Õpet korraldame ka väljaspool kooli ruume (näiteks: kooliõues, looduses, muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja muudes asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

2.5. Õpetus ja kasvatus I ja II kooliastmel

2.5.1. Esimese kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitatud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;

- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

2.5.2. Teise kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

3. Õppekorraldus

3.1. Kohustuslikud ja valikõppeained

Kohustuslikud ainevaldkonnad ja õppeained: keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus

võõrkeeled: A-võõrkeel inglise keel, B-võõrkeel vene keel

matemaatika: matemaatika

loodusained: loodusõpetus

sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus

kunstiained: muusika, kunst

tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus

kehaline kasvatus: kehaline kasvatus

Valikõppeained: informaatika, kodulugu, rahvamuusika

3.2. Õppe ja kasvatuse korralduse alused

Koolis on 3 õppetrimestrit.

Kohustuslike õppeainete nädalatundide arv I ja II kooliastmes on järgmine:

	I kooliaste				II kooliaste			
	1.kl	2.kl	3.kl	kokku	4.kl	5.kl	6.kl	kokku
eesti keel	7	6+1	6	19+1	5	3	3	11
kirjandus				0		2	2	4
inglise keel			3	3	3	3	3	9
vene keel				0			3	3
matemaatika	3+1	3+1	4	10+2	4+1	4+1	5	13+2
loodusõpetus	1	1	1+1	3+1	2	2	3	7
inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2
muusika	2	2	2	6	2	1+1	1	4+1
kunst	1,5	1,5	1,5	4,5	1	1	1	3
tööõp/käsitöö	1,5	1,5	1,5	4,5	2	2	2	5
keh.kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8
informaatika	+1	+1	+1	+3	+1		+1	+2
kodulugu		+1		+1		+1		+1
ühiskonnaõpetus				0			1	1
rahvamuusika				0	+1	+1		+2
ajalugu				0		1+1	2	3+1
	8 tundi kooli õppekavaga				9 tundi kooli õppekavaga			
Nädala koormus	20	23	25		25	28	30	

*Kohustuslik tund + kooli õppekavas ettenähtud lisatund.

Projekt-, õues- ja muuseumiõpe või ekskursioonid ja õppekäigud toimuvad vähemalt 1 kord õppetrimestris.

4. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu ning koolikeskkonna kujundamise vahendiks. Läbivad teemad võimaldavad luua ettekujutust ühiskonna kui terviku arengust ning kaasaja aktuaalsetest probleemidest, toetades õpilase suutlikkust oma teadmistes orienteeruda ja neid oma enesemääratlemisel arvesse võtta. Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu kooli õppe- ja kasvatuse ning kooliorganisatsiooni toimimise kaudu, põhinedes aineõppel, õpikeskkonna korraldusel ning klassi- ja koolivälisel tegevusel.

- 1) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige: õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte. Õppeainete

roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

5. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ning nõustamise korraldus

Klassi- ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitame välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valime sobivad õppemeetodid ning korraldame diferentseeritud õpet. Vajadusel tagame õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

Vajaduse korral nõustame õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises. Samuti korraldame õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagame õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse, kasutades Jõgevamaa Rajaleidja teenust.

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud

õppevahendid, hindamise korralduse ja planeeritavad üritused teeme õpilasele teatavaks õppetrimesteri algul.

Klassi- ja üldkoosolekuid korraldatakse vastavalt vajadusele. Lastevanematel on eelneval kokkuleppel alati rääkida õpetajate ja kooli juhtkonnaga.

6. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärk on luua koolis lapsele hooliv ja turvaline õpikeskkond, mis aitab tal omandada vajalikud teadmised ja oskused, lähtudes võimetekohasuse printsiibist, toetades lapse individuaalset arengut ning üldist toimetulekut elus ning tagades lapse füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse tervise. Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimuvad koolis ainealased konsultatsioonid, logopeediline abi, õpiabirühm, pikapäevarühm, individuaalne nõustamine (klassijuhataja, aineõpetajad, direktor).

Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakooormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

Ainealased konsultatsioonid õpiabi andmiseks või süvendatud töö tegemiseks õpilasega antud õppeaine raames. Igal õpetajal on üldjuhul üks konsultatsioonitund nädalas.

Logopeedilise abi eesmärgiks on toetada õpilase suulise ja kirjaliku kõne arengut tulenevalt tema individuaalsetest vajadustest ja võimaldada tal saavutada õppekava nõuetele vastavaid õpitulemusi.

Logopeedilist abi osutatakse individuaalselt või rühmas (maksimaalselt 6 last).

Õpiabirühmad on avatud õpiraskuste korrigeerimiseks. Rühma ülesandeks on osutada abi õpiraskustega õpilastele, töö toimub üldjuhul väljaspool õppetunde (I kooliastmes ka õppetundide ajal). Rühma kuulub 1–6 õpilast.

Kool teeb koostööd Jõgevamaa Rajaleidjakeskusega, et välja selgitada õpilaste õpi- ja käitumisraskuste põhjusi ning leida sobivaid lahendusi. Pikapäevarühm võimaldab õpilasele tuge ja järelevalvet õppetööst vaba aja sisustamisel ning koduste õpiülesannete täitmisel.

Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus eestis on vähem kui kolm aastat võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.

7. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

7.1. Üldsätte

- 1) Hindamise korralduses sätestatakse Sadala Kooli õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, õpilaste täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimise põhimõtted, tingimused ja kord.
- 2) Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse kooli õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.
- 3) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.
- 4) Hindamise eesmärk on:
  - a) toetada õpilase arengut;
  - b) anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;

- c) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
  - d) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
  - e) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
  - f) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- 5) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:
- a) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme;
  - b) täitma kooli kodukorra nõudeid;
  - c) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.
- 6) Kunstiõpetuses, kehalises kasvatuses, muusikaõpetuses, käsitöös, tööõpetuses ja tehnoloogiaõpetuses arvestatakse õpitulemuste arvestuslikul hindamisel ka õpilase individuaalset arengut.
- 7) Kool teavitab õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindale ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord on esitatud kooli kodukorras.
- 8) Koolis on kasutusel Stuudiumi klassipäevik (edaspidi e-päevik) ja õpilastel õpilaspäevik.
- 9) Kokkuvõtvad hinned tehakse teatavaks õpilasele ja tema vanemale trimestri lõpus hinnetelehe ja õppeaasta lõpus klassitunnistuse kaudu.
- 10) Sissekanded Stuudiumi e- päevikusse teeb aineõpetaja tunni toimumise päeval enne kella 18.00, välja arvatud möödapääsmatud ja õpetaja tahtest sõltumatud erandjuhtumid.
- 11) Õpilasele, kelle vanemal puudub Stuudiumi e-päeviku kasutamise võimalus või kellel on mõnes õppeaines hinnete seis „nõrk“ või „puudulik“, saadetakse kord trimestris klassijuhataja poolt koju väljaprintitud hinneteleht, mille õpilane tagastab klassijuhatajale vanema allkirjaga.
- 12) Kujundav hindamine
- a) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
  - b) Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.
  - c) Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.
  - d) Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
  - e) Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

7.2. Teadmiste ja oskuste hindamine

7.2.1. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

- 1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.
- 2) Õppetrimetri algul tutvustab õpetaja hindamise põhimõtteid esimestes oma aine tundides.
- 3) Hindamisel arvestab õpetaja õpilase teadmiste ja oskuste vastavust klassi ainekavas ja õpetaja töökavas esitatud nõuetele.
- 4) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse I kooliastmes 2. ja 3. klassis ning II kooliastmes hindeid viiepallisüsteemis.
- 5) Õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike kontrolltööde aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ja märgitakse trimestrite lõikes Stuudiumi kontrolltööde plaani. Õpilasi teavitatakse vähemalt viis päeva enne kontrolltöö läbiviimist.
- 6) Õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö, õppenädalas võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd ja kontrolltöid ei planeerita esmaspäevale ja reedele, samuti õppepäeva esimesele ning viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis esmaspäeval ja reedel või ainult ühel neist päevadest või esimese või viimase tunnina.
- 7) Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Õppeteema lõppedes õpilase ainealaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatavaid õpiülesandeid nimetatakse olulisteks õpiülesanneteks (nende hulka võivad kuuluda kontrolltööd, suulised ülesanded jm). Stuudiumi klassipäevikus on vastavad hinded tähistatud arvestuslike hinnatena.
  - Kontrolltöö on ulatuslik kirjalik töö, mida kasutatakse õppeteema lõppedes õpilase ainealaste teadmiste ja oskuste hindamisel.
  - Tunnikontroll lühike kirjalik töö, mis koostatakse ühe õppetunni või ühe alateema materjali kohta.
- 8) Trimestri lõpuks puuduliku või nõrga hinde saanud õpilane on kohustatud käima konsultatsioonitunnis ja talle osutatakse individuaalset õpiabi vastavalt tugisüsteemide rakendamise korrale.
- 9) Logopeedilist abi saavaid ning õpiabi tundidest osavõtvaid õpilasi logopeedia ja õpiabi tundides ei hinnata.
- 10) Diferentseeritult hinnatakse püsiva kirjaliku kõne puudega õpilase kirjalikke töid, kui õpilane saab regulaarselt logopeedilist ravi, käib õpiabi tundides või kui õpetaja töötab temaga individuaalselt logopeedi nõuannete järgi.
- 11) Kirjalike tööde diferentseeritud hindamisel arvestatakse düsgraafia omaseid spetsiifilisi vigu vealiikide järgi, kusjuures ühte liiki vead loetakse üheks veaks.
- 12) Õpilase arvestuslikult hinnatavatele kirjalikele töödele tehakse märke "Hinnatud diferentseeritult".
- 13) Kui õpitulemuste kontrollimise päeval ei ole õpilasel mõjuvate põhjuste tõttu (pikaajaline haigus, vms) võimalik sooritada tööd, siis teatab ta õpetajale enne tunni algust põhjuse. Õpetaja märgib tegemata töö Stuudiumi e-päevikusse märgiga "!" ja kommentaariga töö sisu kohta. Hiljem sooritab järelvastamise või järeltöö kokkuleppel õpetajaga sobival ajal. Ilma mõjuva põhjuseta õpitulemuste kontrollimisest keeldumisel hinnatakse töö hindega „nõrk”.
- 14) Õpilane on kohustatud kirjalikud tööd esitama korrektselt vormistatuna ja koduse ülesande ise kirjutama. Käekiri peab olema selge ja loetav. Õpetajal on õigus ebaselged kohad töös lugeda veaks või hinnata kogu loetamatu käekirjaga või kellegi teise käekirjaga kirjutatud töö hindega „nõrk”.
- 15) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”, kui see on ette nähtud kooli õppekavas.
- 16) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelvastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

- 17) Tegemata kodutöö eest kirjutab õpetaja märkuse, vajadusel võtab kontakti vanematega. Tegemata kodutöö eest hinnet „nõrk” ei panda, juhul kui pole tegemist eelnevalt teavitatud hindelise kodutööga

7.2.2 Hindamise süsteem

- 1) Hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „5”, kui õpilane on saanud 90 – 100 % maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 2) Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemusi hindega „4”, kui õpilane on saanud 75-89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 3) Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemusi hindega „3”, kui õpilane on saanud 50-74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 4) Hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemusi hindega „2”, kui õpilane on saanud 20-49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 5) Hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemusi hindega „1”, kui õpilane on saanud 0-19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 6) Põhikool võib viie palli süsteemi asemel kasutada koolisisest teistsugust hindedüsteemi. Kasutatav hindedüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted sätestatakse kooli õppekavas. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtavad hinded ja käimasoleva õppetrimetri jooksul saadud hinded viie palli süsteemi.
- 7) I klassi õpilasele antakse kirjeldav sõnaline hinnang lähtuvalt tema arengust, kooliastme pädevustest ja õpioskuste kujunemisest, õpiprotsessis osalemisest ning õpitulemustest. Sõnaliste hinnangute andmisel lähtutakse põhimõttest, et õpilaste õpitulemuste sõnaline kirjeldamine toetab õpilaste eneseväärikust ja usku, loob emotsionaalselt turvalise, meeldiva keskkonna, kujundab positiivset enesehinnangut. Sõnaliselt kirjeldatakse õpilase pädevuste kujunemist ja õpitulemusi.
- 8) Õpilase õpitulemusi kirjeldatakse nii suuliselt kui ka kirjalikult iga õppetrimetri jooksul. Kirjalikku kirjeldavat tagasisidet antakse Stuudiumi e-päevikus, õpilaspäevikus ja õpilase töödel. Suulist tagasisidet saab õpilane tunnis.
- 9) Kirjalik kokkuvõttev tagasiside antakse I klassi õpilasele iga õppetrimetri lõpus. Kokkuvõtvas kirjeldavas tagasisides tuuakse esile õpilase edusammud ning juhitakse tähelepanu arendamist vajavatele oskustele ning vajakajäämistele teadmistes.
- 10) Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, sätestatakse selles hindamise erisused ning õpitulemuste hindamisel kasutatav punktiarvestus.
- 11) Õpilane saab klassijuhatajalt, aineõpetajalt ja Stuudiumi e-päevikust teavet oma hinnete ja sõnaliste kirjeldavate hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

7.2.3. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

- 1) Kokkuvõtvalt hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines õppetrimestri- ja aastahindega.
- 2) Õppetrimestri lõpul pannakse hinne välja antud trimestri jooksul saadud hinnete alusel, tähtsustades kontrolltööde tulemusi. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
- 3) Kokkuvõttev hinne ei ole hinnete aritmeetiline keskmine hinne.
- 4) Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk” või on jäetud hinne välja panemata määratakse individuaalne õppekava või mõni muu tugisüsteem (logopeediline abi, õpiabi, kohustuslik konsultatsioonitund või veel midagi), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Sellest teavitatakse õpilase seaduslikku esindajat.
- 5) Kokkuvõtivate trimestrihinnete panekul arvestatakse järelvastamisel või järeltöö sooritamisel saadud hindeid.
- 6) Õpilasele, kes on koolist pikemat aega puudunud ja ei ole õppetrimestri lõpuks suutnud nõutavaid teadmiste ja oskuste kontrollimise ülesandeid täita, jäetakse trimestrihinne välja panemata. Õpilasele antakse võimalus need ülesanded täita õpetajaga kokkulepitud ajal õppeperioodi lõpuni.
- 7) Kui trimestrihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinne väljapanekul antud õppetrimestri vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk”
- 8) Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

7.2.4. Järelvastamise ja järeltööde sooritamise kord

- 1) Järelvastamise või järeltöö sooritamise aeg määratakse kindlaks õpilase ja õpetaja vastastikusel kokkuleppel. Õpilane teatab oma soovist järele vastata või järeltööd teha vähemalt üks päev ette. Konsultatsioonitundi tulles peab õpilasel kaasas olema tunnikonspekt ja õpetaja nõudmisel ebaõnnestunud kontrolltöö koos vigade parandusega.
- 2) Järelvastamist või järeltööd võib sooritada kaks korda. Kui esimene järelvastamine või järeltöö hinnati hindega „nõrk” või „puudulik” määrab aineõpetaja õpilasele kohustusliku järelaitamistunni ja peale selle läbimist on õpilasel võimalus teistkordseks järelvastamiseks või järeltööks. Kui õpilane jätab kokkulepitud ajal kohale ilmumata, siis teavitab õpetaja Stuumiumi vahendusel lapsevanemat.
- 3) Koolist puudunud õpilane lepib õpetajaga hinnatavate ülesannete täitmise aja kokku nädala jooksul pärast haigust kooli tulles. Kui õpilane jätab selle ülesande mõjuva põhjuseta kokkulepitud ajaks täitmata, märgitakse puudumismärgi järele hinne „nõrk”.
- 4) Õppetrimestri viimasel nädalal järelvastamisi ja järeltöösid üldjuhul ei toimu.
- 5) Järelvastamise või järeltöö hinne märgitakse Stuumiumi e-päevikusse kaldkriipsuga parandatava hinde järele.
- 6) Soovi korral on õpilasel õppetrimestri jooksul üks kord võimalik sooritada järeltöö või järelvastamine oma esialgse tulemuse parandamiseks ka siis kui esialgsed tulemused olid hinnatud hinnetega „rahuldav” ja „hea”.

7.2.5. Hinde ja hinnangu vaidlustamine.

- 1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega ja kirjaliku töö puhul koos vaidlustaluse tööga.
- 2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.
- 3) Hinde vaidlustamisel pöördub õpilane või lapsevanem kõigepealt aineõpetaja või klassijuhataja poole.

7.3. Käitumise ja hoolsuse hindamine.

7.3.1. Käitumise hindamine

- 1) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.
- 2) Käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
- 3) Käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.
- 4) Käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.
- 5) Käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka korduva põhjuseta puudumise korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
- 6) Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koos aineõpetajatega, arvestades õpilase käitumist õppetundides, vahetundides, kooli territooriumil, õppekäikudel ning erandkorras väljaspool kooli.

7.3.2. Hoolsuse hindamine

- 1) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- 2) Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- 3) Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
- 4) Hoolsushinde «rahuldav» saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
- 5) Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.
- 6) Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega igal õppetrimestril.
- 7) Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse Stuudiumi klassipäevikusse ja klassitunnistusele, käitumishinne ka õpilasraamatusse.
- 8) Käitumise aastahindeks pannakse «mitterahuldav» kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse.

7.4. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimine.

- 1) Aastahinnete või hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase õppetrimetri lõppu.
- 2) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang.
- 3) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppetrimetri lõppu.
- 4) Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse. Hinne kantakse Stuudiumi klassipäevikusse ja õpilasraamatusse.
- 5) Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppetrimetri lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

- 6) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 7) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

8. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja koostab kooli õppekava üldosa ja ainekava alusel töökava klassidele, kus ta õpetab. Klassi töökavas täpsustatakse kooli ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale ning õpetajatevahelist koostööd. Õpetaja töökavas on õppesisu liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavad põhimõisted, õppekirjandus, oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise või hindamise aeg ning moodused, planeeritud õppekäigud.

Klassi töökavas on ka konkreetsed viited lõimingute ja läbivate teemade kohta. Õpetaja koostab oma töökava trimestrite kaupa või terve õppeaasta kohta.

9. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab Sadala Kooli direktor. Kooli õppekava uuendatakse ja muudetakse lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi ning kooli töötajate, hoolekogu, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse. Õppekava muutmisel ja täiendamisel võetakse arvesse kooli pidaja ja riikliku järelevalve läbiviija märkuseid ja ettepanekuid. Kooli õppekava kehtestab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli õppenõukogule ja hoolekogule.